

УДК 614.1:31; 616-036.86; 611.82

АНАЛИЗ ИНВАЛИДНОСТИ ВСЛЕДСТВИЕ ПОЗВОНОЧНО-СПИННОМОЗГОВЫХ ТРАВМ В УКРАИНЕ ЗА 2016 ГОД

О. Н. Тарасенко, М. Ю. Столбов

ГУ «Украинский государственный научно-исследовательский институт медико-социальных проблем инвалидности МЗ Украины», г. Днепр

Мета роботи: вивчення стану інвалідності внаслідок травм хребта та спинного мозку в 2016 році в Україні.

Матеріали та методи дослідження. За спеціально розробленою програмою проведено вивчення стану інвалідності внаслідок хребетно-спинномозкових травм за матеріалами центрів медико-соціальної експертизи в 24 областях України, Києві в 2016 році.

Результати. Загальна кількість первинно визнаних інвалідів унаслідок хребетно-спинномозкових травм в 2016 році склала 1625 осіб, або 0,5 на 10 тисяч дорослого населення. Більшість пацієнтів були визнані інвалідами III групи – 1059 осіб, інваліди II групи склали 308 осіб, а I групи – 258 осіб. Повторно визнаних інвалідів (7431 особа або 2,5 на 10 тисяч дорослого населення) було в 4,5 рази більше, ніж первинно визнаних, що підтверджує тривалість, складність і недостатню ефективність медичної, професійної, соціальної та побутової реабілітації.

Висновки. У 2016 році в Україні первинна інвалідність унаслідок хребетно-спинномозкових травм склала 1625 осіб або 0,5 на 10 тисяч дорослого населення. У 2016 році в Україні повторно визнані інвалідами внаслідок хребетно-спинномозкових травм – 7431 особа або 2,5 на 10 тисяч дорослого населення. Найбільша кількість первинно визнаних інвалідів – у Запорізькій, Харківській та Сумській областях, найменша – у Київській, Дніпропетровській та Чернігівській областях. Найбільша кількість повторно визнаних інвалідів – у Запорізькій, Харківській та Сумській областях, найменша – в Київській області.

Ключові слова: хребетно-спинномозкова травма, інвалідність, медико-соціальна експертиза.

Objective: The study of disability after injuries of the spine and spinal cord in 2016 in Ukraine.

Materials and methods. Specially developed program of study disabled, whether due spinal cord injury based on medical and social expertise in 24 regions of Ukraine, Kyiv in 2016.

Results. The total number of recognized initially disabled due to spinal cord injury in 2016 was 1625 people, or 0,5 per 10,000 adult population. Most patients were recognized as disabled group III – 1059 people, the disabled group II comprised 308 people, and I group – 258 people. Reregistered as disabled (7431 man or 2,5 per 10,000 adult population) was 4,5 times more than initially recognized, which confirms the duration, complexity and lack of efficacy of medical, professional, social and household rehabilitation.

Conclusions. In 2016 in Ukraine the primary disability due to spinal cord injury was 1625 persons or 0.5 per 10,000 adult population. In 2016 in Ukraine again as disabled due to spinal cord injury 7431 people or 2,5 per 10,000 adult population. Greatest amount initially recognized disabled – in Zaporozhzhya, Kharkiv and Sumy regions, the smallest – in Kyiv, Dnipro and Chernihiv regions. Greatest number of reregistered disabled – in Zaporozhzhya, Kharkiv, Sumy regions, the lowest – in the Kyiv region.

Keywords: spinal trauma, disability, medical and social assessment.

Вступление. Инвалидность вследствие травм опорно-двигательной системы в последние два десятилетия прочно держится на третьем месте, после сердечно-сосудистых и онкологических заболеваний [1–3].

Основные показатели инвалидности, а также деятельность медико-экспертных комиссий Украины освещены в ежегодных аналитико-информационных справочниках [1, 2], однако в них отсутствуют данные по инвалидности вследствие позвоночно-спинномозговых травм (ПСМТ). Позвоночник является основной частью опорно-двигательной системы человека и его функциональные возможности играют первостепенную роль в обеспечении самообслуживания, трудовой

деятельности и обучении, а тяжелая травма спинного мозга практически всегда приводит к необратимой утрате функции ниже уровня поражения.

Цель работы: изучение состояния инвалидности вследствие травм позвоночника и спинного мозга в 2016 г. в Украине.

Задачи исследования: получить данные первичной и накопленной инвалидности при ПСМТ по результатам работы центров МСЕ в Украине.

Материал и методы исследования

Проведено изучение состояния инвалидности вследствие позвоночно-спинномозговых травм по материалам центров медико-социальной экспертизы в Украине за 2016 год.

В таблице 1 представлены показатели первичной инвалидности вследствие позвоночно-спинномозговых травм в Украине за 2016 год.

Таблица 1

Количество первично признанных инвалидами за 2016 год

Административные территории/ взрослое население (чел.)	Общее кол-во инвалидов	Показатель на 10 тыс. населения	I группа	II группа	III группа	
Винницкая /	1 302 846	39	0,3	8	7	24
Волынская /	801 434	31	0,4	10	5	16
Днепропетровская /	2 679 958	39	0,1	10	8	21
Донецкая /	н/д	64	-	13	8	43
Житомирская /	1 006 308	63	0,6	11	7	45
Закарпатская /	965 126	35	0,4	9	7	19
Запорожская /	1 459 846	305	2,1	15	45	245
Ивано-Франковская /	1 099 757	65	0,6	9	23	33
Киевская /	1 404 013	31	0,2	14	9	8
Кировоградская /	796 521	21	0,3	11	2	8
Луганская /	н/д	13	-	1	1	11
Львовская /	2 032 173	49	0,2	20	9	20
Николаевская /	949 020	26	0,3	13	5	8
Одесская /	1 924 271	49	0,3	18	16	15
Полтавская /	1 196 271	24	0,2	7	6	11
Ровенская /	883 725	46	0,5	17	9	20
Сумская /	936 752	120	1,3	19	17	84
Тернопольская /	860 896	23	0,3	4	5	14
Харьковская /	2 277 215	421	1,8	15	73	333
Херсонская /	863 547	27	0,3	8	4	15
Хмельницкая /	1 052 568	25	0,2	2	7	16
Черкасская /	1 035 298	31	0,3	4	10	17
Черновицкая /	721 513	36	0,5	12	3	21
Черниговская /	871 671	9	0,1	2	2	5
г. Киев /	2 353 975	33	0,1	6	20	7
В Украине /	29 739 483	1625	0,5	258	308	1059

Общее количество первично признанных инвалидов вследствие позвоночно-спинномозговых травм в 2016 году составило 1625 человек или 0,5 на 10 тысяч взрослого населения. Большинство пациентов были признаны инвалидами III группы – 1059 человек, инвалиды II группы составили 308 человек, а I группы – 258 человек.

При сравнении уровня первично признанных инвалидами по областям, оказалось, что наиболее «высокий» он в Запорожской области – 2,1 на 10 тысяч взрослого населения, Сумской области – 1,3 на 10 тысяч взрослого населения и в Харьковской – 1,8 на 10 тысяч взрослого насе-

ния. Наименьшее количество признанных инвалидами наблюдалось в Днепропетровской, Черниговской и Киевской областях – по 0,1 на 10 тысяч взрослого населения. Столь большой разброс цифр первичной инвалидности требуют более детального анализа и изучения причин (повышенный уровень травматизма, более тяжелые травмы в данном регионе или разные подходы к трактовке диагноза, тяжести травм, подходы к лечению), что будет являться направлением для последующей работы по углубленному изучению структуры инвалидности по регионам Украины.

В таблице 2 представлены показатели накопленной инвалидности вследствие позвоночно-спинномозговых травм в Украине за 2016 год.

Таблица 2

Количество повторно признанных инвалидами за 2016 год

Административные территории/ взрослое население (чел.)	Общее кол-во инвалидов	Показа- тель на 10 тыс. населения	I группа	II группа	III группа	
Винницкая /	1 302 846	196	1,5	24	30	142
Волынская /	801 434	115	1,4	18	16	81
Днепропетровская /	2 679 958	447	1,7	48	49	350
Донецкая/ н/д		1109	-	59	122	928
Житомирская /	1 006 308	338	3,4	42	43	253
Закарпатская /	965 126	136	1,4	14	25	97
Запорожская /	1 459 846	749	5,1	44	142	563
Ивано-Франковская /	1 099 757	249	2,3	31	82	136
Киевская /	1 404 013	30	0,2	6	12	12
Кировоградская /	796 521	83	0,3	15	9	59
Луганская /н/д		87	-	16	18	53
Львовская /	2 032 173	196	1,0	38	13	145
Николаевская /	949 020	104	0,3	28	13	63
Одесская /	1 924 271	98	0,5	22	27	49
Полтавская /	1 196 271	73	0,6	11	24	38
Ровенская /	883 725	188	2,1	19	31	138
Сумская /	936 752	432	4,6	32	73	327
Тернопольская /	860 896	100	1,2	13	10	77
Харьковская /	2 277 215	1957	8,6	48	542	1367
Херсонская /	863 547	64	0,7	14	5	45
Хмельницкая /	1 052 568	88	0,8	3	32	53
Черкасская /	1 035 298	111	1,1	29	15	67
Черновицкая /	721 513	312	4,3	65	105	142
Черниговская /	871 671	93	1,1	13	18	62
г. Киев /	2 353 975	76	0,3	5	44	27
В Украине /	31 730 424	7431	2,5	657	1500	5274

Повторно признанных инвалидами (7431 человек или 2,5 на 10 тысяч взрослого населения) было в 4,5 раза больше, чем первично признанных, что подтверждает длительность, сложность и недостаточную эффективность медицинской, профессиональной, социальной и бытовой реабилитации.

При сравнении уровня повторно признанных инвалидами по областям отмечаются следующие тенденции: в Харьковской – 8,6 на 10 тысяч взрослого населения, в Запорожской области – 5,1 на 10 тысяч взрослого населения, в Сумской области – 4,6 на 10 тысяч взрослого населения. В «аут-

сайдерах» – Запорожская, Сумская и Харьковская области.

Выводы

1. В 2016 году в Украине первичная инвалидность вследствие позвоночно-спинномозговых травм составила 1625 человек или 0,5 на 10 тысяч взрослого населения.

2. В 2016 году в Украине повторно признаны инвалидами вследствие позвоночно-спинномозговых травм 7431 человек или 2,5 на 10 тысяч взрослого населения.

3. Наибольшее количество первично признанных инвалидов – в Запорожской и Харьков-

ської областях, найменше – в Київській, Дніпропетровській і Чернігівській областях.

4. Наибольшее количество повторно признанных инвалидов – в Запорожской, Сумской, и Харьковской областях, наименьше – в Киевской области.

Литература

1. Основні показники інвалідності та діяльності медико-соціальних експертних комісій України за 2015 рік: аналітико-інформаційний довідник / [А. В. Іпатов, О. М. Мороз, В. А. Голик та ін.]; за ред. С. І. Черняка. – Дніпропетровськ: «Акцент ПП», 2016. – 162 с.

2. Основні показники інвалідності та діяльності медико-соціальних експертних комісій України за 2016 рік: аналітико-інформаційний довідник / [А. В. Іпатов, О. М. Мороз, Н. О. Гондуленко та ін.]; за ред. С. І. Черняка – Дніпропетровськ: «Акцент ПП», 2017. – 168 с.

3. Інформаційна технологія аналізу динаміки інвалідності / М. К. Хобзей, А. В. Іпатов, І. В. Дроздова [та ін.]. – Д.: Пороги, 2012. – 269 с.

4. Матеріали додаткових статистичних даних з 24 обласних МСЕК та МСЕК м. Києва, стосовно інвалідів внаслідок хребетно-спинномозкової травми за 2016 рік.

УДК: 616-053.2-056.24:613.9-053.81.004.12]:316.3-044.347

ОСОБИСТІТЬ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ У КОНТЕКСТІ Я-КОНЦЕПЦІЇ

І. В. Дроздова, В. В. Храмцова¹, Ю. О. Гончар, І. А. Колганов

ДУ «Український державний науково-дослідний інститут медико-соціальних проблем інвалідності МОЗ України», м. Дніпро

¹ ID ORCID: 0000-0001-7007-24

Резюме

В статті наведено основні теорії розвитку Я-концепції. Показано, як система уявлень впливає на розвиток особистості та дисбаланс у житті дитини, який виникає із настанням інвалідності, обов'язково призводить її до специфічної кризової ситуації. З урахуванням Я-концепції розроблено модель оцінки життєвої перспективи, що містить: визначення динамічної структури Я як особистість, Я як член сім'ї, Я як працівник та вектору реалізації у контексті суспільства і культури. З цієї позиції дано характеристику особистості молодих людей зі статусом дитини-інваліда. Визначено, що з віком у молодих людей, котрі мали статус дитини інваліда, зменшувалися занепокоєння про стан свого здоров'я, зростання рентної установки та відчуття невизначеної загрози. Зростання рівня ідентифікації зі своїм соціальним статусом інваліда та посилення тенденції до збереження установок на інвалідність є маркерами несприятливого формування Я-концепції молодих людей, які мали статус дитини-інваліда.

Ключові слова: *молоді особи, котрі мали статус дитини-інваліда, Я-концепція, особистісні особливості, особистісні новоутворення.*

Summary

The article presents the main theories of the development of the I-concept. Shown as a system of ideas affects the development of personality and imbalance in the life of the child, which arises with the onset of disability, necessarily leads to a specific crisis situation. Taking into account the I-concept, the model of the estimation of a life perspective is developed, which includes: determination of the dynamic structure I as a person, I as a family member, I as an employee and a vector of realization in the context of society and culture. From this position, the personality characteristics of young people with a status of a disabled child are given. It has been determined that with young people with a status of a disabled child, the concern about the state of their health and the feeling of an undetermined threat diminished. The increase in the level of identification with the social status of the disabled, and the strengthening of the tendency towards preservation of disability facilities are markers of the unfavorable formation of the I-concept of young people with the status of a disabled child.

Keywords: *young people who had the status of a disabled child, I-concept, personality traits, personal neoplasms.*